

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Akın GÜRLEK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

15 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen olağanüstü hal sürecinde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK) ile yüz bini aşkın kamu görevlisi, herhangi bir yargı kararı olmaksızın kamu görevinden ihraç edilmiştir. Bu ihraçlar sonucunda kişiler yalnızca mesleklerinden değil, sosyal güvenlik haklarından, çalışma haklarından ve mesleki itibarlarından da mahrum bırakılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2'nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi, 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi ve 36'ncı maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı gereğince, idari işlemlerin yargı denetimine açık olması ve masumiyet karinesinin korunması zorunludur.

Ayrıca Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesi (adil yargılanma hakkı), 8'inci maddesi (özel ve aile hayatına saygı hakkı) ve 13'üncü maddesi (etkili başvuru hakkı) kapsamında, bireylerin haklarına müdahale eden işlemlere karşı etkili ve sonuç doğurucu hukuk yollarının sağlanmasını zorunlu kılmaktadır.

Ancak aradan geçen 9 yılı aşkın süreye rağmen, haklarında beraat kararı verilen veya kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilen kişilerin önemli bir bölümü görevlerine iade edilmemiştir.

OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu kararlarının uzun süre alması ve yargı süreçlerinin etkisizliği nedeniyle hak ihlalleri devam etmektedir.

KHK ile ihraç edilen kişilerin çalışma hakkı, sosyal güvenlik hakkı ve ekonomik varlıklarını sürdürebilme hakları ciddi biçimde kısıtlanmıştır.

Bu durum, Anayasa'nın hukuk devleti ilkesi ile uluslararası insan hakları yükümlülükleri açısından ciddi tartışmaları beraberinde getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. KHK ile kamu görevinden ihraç edilen toplam kişi sayısı nedir? Bu kişilerden kaç hakkında beraat, takipsizlik veya kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmiştir?
2. Haklarında beraat veya takipsizlik kararı verilen kişilerden kaçının kamu görevine iadesi sağlanmıştır? Kaç kişi hala görevine iade edilmemiştir?
3. Haklarında herhangi bir mahkumiyet kararı bulunmayan kişilerin kamu görevine iade edilmemesinin hukuki gerekçesi nedir?

4. KHK ile ihraç edilip daha sonra beraat eden kişilerin görevlerine iadesini engelleyen herhangi bir idari veya yasal düzenleme mevcut mudur?
5. OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonuna yapılan toplam başvuru sayısı kaçtır? Bunlardan kaç kabul edilmiş, kaç reddedilmiş, kaç hala sonuçlandırılmamıştır?
6. Komisyon kararlarına karşı açılan davalarda idare mahkemeleri tarafından verilen iptal kararlarının sayısı kaçtır?
7. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye aleyhine KHK ihraçları ile ilgili verdiği ihlal kararlarının sayısı kaçtır? Bu kararlar doğrultusunda hangi idari ve yasal düzenlemeler yapılmıştır?
8. KHK ile ihraç edilen ve haklarında beraat veya takipsizlik kararı verilen kişilerin uğradıkları maddi ve manevi zararların tazmin edilmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
9. Kamu görevinden ihraç edilip haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunmayan kişilerin yeniden kamu görevine dönebilmelerini sağlayacak bir yasal düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
10. KHK ile ihraç edilen kişilerin pasaport, sosyal güvenlik, çalışma ve meslek icrası haklarına yönelik kısıtlamaların kaldırılması yönünde bir mevzuat çalışması yapılmakta mıdır?
11. Masumiyet karinesi gereği, hakkında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunmayan kişilerin kamu görevinden sürekli olarak dışlanması Anayasa'nın 38'inci maddesi ile nasıl bağdaştırıldığı düşünülmektedir?
12. KHK uygulamalarının doğurduğu sonuçların, Anayasa'nın eşitlik ilkesi ve hukuk devleti ilkesi çerçevesinde yeniden değerlendirilmesine yönelik bir yasal veya anayasal reform planlanmakta mıdır?